

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

 - І.В. Гунько

від « 28 » квітня 2020 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»**

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Наукового товариства
студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених ВНАУ

Протокол № 9

від « 23 » квітня 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
університету

Протокол № 11

від « 28 » квітня 2020 р.

Вінниця 2020

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Джеджула Олена Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій, електронна адреса: DzhedzhulaO@ukr.net

2. Опис навчальної дисципліни

ВК 2.1. Методика викладання у вищій школі;

кількість кредитів ЄКТС - 4;

кількість годин - 120 годин, у тому числі 48 аудиторних годин, 72 години самостійної роботи.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання - один семестр, 2 курс, 3 семестр.

4. Пререквізити і пост реквізити навчальної програми

Методика викладання у вищій школі належить до навчальної дисципліни вибіркової компоненти, освітній компонент загального циклу підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Українська мова в науці», «Іноземна мова за професійним спрямуванням»;

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Теоретико-методологічні проблеми психології», «Методологія і логіка науково-педагогічної діяльності у вищій загальній школі», «Професійна етика у науковій діяльності», «Педагогічна практика».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни.

Освітня компонента «Методика викладання у вищій школі» спрямована на формування у майбутніх викладачів вищих закладів освіти цілісної і логічно-послідовної системи знань про дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації, забезпечує розкриття концепції, основ теорії, методики і методології викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти, формування професійної педагогічної компетентності.

5.2. Мета навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни полягає у засвоєнні майбутніми викладачами вищої школи основних способів організації навчальної діяльності, знань щодо закономірностей та особливостей змісту навчальних дисциплін, проектування освітніх технологій у вищих навчальних закладах.

5.3. Задачі вивчення навчальної дисципліни полягають в ознайомленні із сучасними дидактичними системами; висвітлення особливостей методів викладання у вищій школі; ознайомлення зі структурою і змістом навчального процесу у ЗВО; оволодіння новітніми педагогічними технологіями навчання; оволодіння системним

аналізом різноманітних видів навчальних і позааудиторних занять; набуття початкових практичних умінь вибору ефективних методів навчання, виховання і розвитку студентів; набуття початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності; ознайомлення з кращим педагогічним досвідом викладачів ЗВО України, апробування найбільш ефективних прийомів і методів навчання, що застосовуються у системі викладання навчальних дисциплін у вищій школі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності - здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в науковій діяльності.

ЗК 6. Здатність до науково-організаційної діяльності і співпраці в межах фахової спільноти.

фахові компетентності:

СК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів з економіки.

СК 3. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

СК7. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.

СК 8. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

програмні результати:

РН 1. Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН 4. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або

складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН 6. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН. 8. Розробляти навчальні дисципліни з економічних та фінансових дисциплін згідно стандарту освіти і нормативного змісту підготовки

здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів.

РН. 10. Демонструвати принципи академічної доброчесності та високої академічної культури.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» розкриває логічно-послідовну систему знань про дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації, концепції, основи методології, теорії та інноваційної методики викладання навчальних дисциплін у системі університетської освіти.

Основним завданням навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання у вищій школі» є формування системи знань, умінь, навичок, необхідних для розробки та проведення всіх видів занять у вищому закладі освіти на основі застосування методів, засобів навчання і контролю та новітніх педагогічних технологій навчання у навчальному процесі вищої школи.

У результаті вивчення дисципліни здобувач наукового ступеня доктора філософії з економіки повинен знати:

- основи дидактики вищої школи;
- методологічні основи проєктування змісту навчальних дисциплін;
- сутність методів навчання;
- традиційні технології професійно-педагогічної діяльності;
- інноваційні технології реалізації навчального процесу;
- креативні психолого-педагогічні технології;
- організацію контролю якості сформованих знань;
- методичні засоби, форми організації навчального процесу для опанування змістом навчальної дисципліни.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назва теми	Форма організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		Лекційні заняття	Практичні заняття	
1	Тема 1. Сучасна педагогіка та пріоритети цивілізації.	2	1	4
2	Тема 2. Професійна компетентність і конкурентоспроможність випускника ЗВО.	2	1	4
3	Тема 3. Ціннісна характеристика освіти.	2	1	4
4	Тема 4. Ключові поняття: об'єкт, функції, завдання педагогіки.	2	1	6
5	Тема 5. Дидактика як теоретична основа педагогіки.	2	1	4
6	Тема 6. Освіта як процес, технологія, наука і мистецтво педагогічної діяльності.	2	1	4
7	Тема 7. Основні принципи навчання.	2	1	4
8	Тема 8. Сучасні підходи до формування змісту освіти.	2	1	4
9	Тема 9. Традиційні педагогічні технології.	2	1	4
10	Тема 10. Інноваційні технології реалізації навчального процесу.	2	1	6
11	Тема 11. Креативні психолого- педагогічні технології як нова освітня парадигма.	2	1	6
12	Тема 12. Проєктування технологій навчання у закладах вищої освіти.	2	1	6
13	Тема 13. Організація контролю якості сформованих компетенцій.	2	1	4
14	Тема 14. Інформаційні ресурси дидактики.	2	1	4
15	Тема 15. Інтерактивна електронна база навчально-методичного забезпечення Вінницького національного аграрного університету.	2	1	4
16	Тема 16. Організація науково-дослідницької роботи студентів.	2	1	4
Разом		32	16	72

6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є невід'ємною складовою навчального процесу у Вінницькому національному аграрному університеті. Основним завданням самостійної роботи аспіранта є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел. Самостійна робота аспіранта організовується шляхом видачі

індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання.

№ тижня	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконань	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	16	щотижнево	Усне та письмове
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	16	щотижнево	Усне та письмове
3	Індивідуальні завдання	15	4 рази в семестр	Усне та письмове
4	Виконання реферату за заданою темою	15	1 раз в семестр	Виступ з презентацією, усний захист
5	Підготовка до тестування	10	1 раз в семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		72		

7. Список основної та додаткової літератури **Основна література**

1. Закон України № 2145-УІІ «Про освіту» (Відомості Верховної Ради), 2017, № 38-39, ст. 380.
2. Закон України № 2984-ІІІ «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради), 2014, № 37-38, ст. 2004.
3. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2021. 208 с.
4. Кайдалова Л. Г. та ін. К 12 Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
5. Каплінський В.В.. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

Допоміжна література

1. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: методичні вказівки. Вінниця:ВНАУ, 2020. 34 с.
2. Джеджула О.М. Особливості становлення професійної підготовки майбутніх фахівців в країнах європейського союзу. *Наукові записки:Серія Педагогіка і психологія.* 2019. №58. С.74-80.
3. Dzhedzhula O. Professional and personal self-development of students in the conditions of information technologies of modern society. *The scientific heritage.* 2020. VOL. 4, No 55 (55). P.15-18.
4. Майборода В.А.Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів : практичний посіб. /Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 174 с.

Інформаційні ресурси

1. Презентації лекційного курсу «Методика викладання у вищій школі» (персональний кабінет викладача, картка дисципліни здобувача).
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. URL: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
3. Загальні відомості про вищу освіту в Україні. URL: www.mon.gov.ua/education/higher/higher
4. Методи навчання та їх класифікація: «Osvita.Ua». URL: <http://osvita.ua/school/theory/780/>.
5. Міжнародна стандартна класифікація освіти. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013RU.pdf>.
6. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі URL: http://moskalik.at.ua/kurs_lekziy/mmmvvv.doc.
7. Національна стандартна класифікація освіти URL: <http://naps.gov.ua/uploads/files/sod/NSKO.pdf>.
8. 9. (Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах URL: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukovadiyalnistu-vishchikh-navchalnikh-zakladakh/4688>).
10. Нормативно-правові акти з реформування вищої освіти URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/vyschaosvita/normatyvna-baza/normatyvno-pravovi-akty-z-reformuvannyavyschoji-osvity/>.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних занять - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, повідомлення на задану тему, захист ІДЗ (реферат), та письмовий контроль: контрольна робота, індивідуальні завдання); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 20 балів; підсумковий контроль, (залік в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Визнання результатів набутих у неформальній/інформальній освіті здійснюються до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом передбачено опанування освітнього компонента.

9. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Активна участь студентів на практичному занятті під час опитування,

ініціативність студентів в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, заохочення до науково-дослідної роботи. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача.